

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра анестезіології та інтенсивної терапії ФПДО

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 3.1.2.2 Анестезіологія

індивідуальний профільний курс практичної підготовки (ІПКПП)
“Загальна стоматологія”

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 “Охорона здоров'я”
спеціальності 221 “Стоматологія”

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
анестезіології та інтенсивної
терапії ФПДО
Протокол № 7/2/23
від “21” березня 2023 р.
Завідувач кафедри, доцент

Вербовський Р.М.

Затверджено
профільною методичною комісією з
хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від «27» квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії,
професор

Андрющенко В.П.

Львів 2023

Розробники програми:

Р.М.Вербовський, к.мед.н., доцент, завідувач кафедри анестезіології та інтенсивної терапії

Я.М. Підгірний, д.м.н., професор кафедри анестезіології та інтенсивної терапії

М.О.Гарбар,к.м.н., доцент кафедри анестезіології та інтенсивної терапії

О.Я. Ільчишин , асистент,завуч кафедри анестезіології та інтенсивної терапії

Рецензенти:

В.П.Андрющенко, д.м.н., професор, завідувач кафедри загальної хірургії

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Анестезіологія” складена відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузь знань 22 “Охорона здоров'я” спеціальності 221 “Стоматологія”

Опис навчальної дисципліни (анотація)

“Анестезіологія” як навчальна дисципліна є невід’ємною частиною клінічної медицини, тому вивчення основних положень цієї галузі науки - важливий момент підготовки лікаря будь-якої спеціальності.

Закладає основи вивчення студентами анестезіології та інтенсивної терапії невідкладних станів які виникають у клініці внутрішньої медицини, педіатрії, хірургії, травматології та ортопедії, нейрохірургії, стоматології, хірургічній стоматології та іншими навчальними дисциплінами, де застосовуються методи знеболення та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і професійної діяльності.

Надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для діагностики та надання невідкладної медичної допомоги та інтенсивної терапії при певних патологічних станах та в період догляду за хворими. Засвоєння теоретичного матеріалу супроводжується набуттям відповідних інтегральних, загальних і фахових компетентностей.

Програма дисципліни “Анестезіологія” структурована на один модуль. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідного модулю (залікового кредиту).

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (CPC), в організації якої значну роль мають консультації викладачів. Тематичні плани практичних занять, CPC забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змістових модулів.

Опис навчального плану з дисципліни “АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ”

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них				Рік навчання	Вид контролю		
	Всього	Аудиторних		CPC				
		Лекцій	Практичних занять					
	45	0	24	21	5-й	Залік		
Кредитів ECTS	1,5							

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи анестезіології в різних галузях медицини. Основне завдання є підвищення теоретичних знань в галузі анестезіології та інтенсивної терапії, оволодіння основними методами загальної та регіональної анестезії в стоматології.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна “Анестезіологія” базується на знаннях, що отримується студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як анатомія людини; гістологія, біохімія, фізіологія, патоморфологія; патофізіологія; пропедевтика внутрішньої медицини, педіатрія, фармакологія й інтегрується з цими дисциплінами.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Анестезіологія” є засвоєння теоретичних та практичних знань для забезпечення сучасної анестезіологічної допомоги в різних галузях

медицини. Оволодіння основними методами загальної та регіональної анестезії, методами анестезії в окремих галузях хірургічної стоматології дитячого віку, терапевтичної стоматології дитячого віку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Анестезіологія” є:

- освоїти загальні принципи та методи анестезіологічного забезпечення оперативних втручань в різних галузях стоматології ;
- складати план обстеження та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів обстеження;
- демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- демонструвати вміння ведення медичної документації;
- володіти морально-деонтологічними принципами фахової субординації.

1.3. Комpetентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандартів вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11. Здатність працювати в команді.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- ФК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- ФК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- ФК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- ФК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія
Загальні компетентності					
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення та аналізу;	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують.	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрутовані рішення,	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття знань.

			набувати сучасні знання.		
ЗК 2.	Здатність та розуміння предметної області та професії.	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний розвиток з високим рівнем автономності.
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень.
ЗК 4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Знати державну мову, включно професійного спрямування.	Вміти користуватися державною для здійснення професійної діяльності і спілкування.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності.
ЗК 7.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації з різних джерел.	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та вмінь.
ЗК 8.	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації.
ЗК 9.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методи та способи, як виявляти та вирішувати проблеми.	Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в різних ситуаціях.
ЗК 10.	Здатність бути критичним і самокритичним	Знати методи реалізації знань у виборі стратегії спілкування з пацієнтами і	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування з	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з

		колегами	пацієнтами і колегами		високим рівнем автономності
ЗК 11.	Здатність працювати в команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи в команді.	Вміти використовувати знання для вибору стратегій спілкування під час колективної взаємодії.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток.
ЗК 13.	Здатність діяти соціально відповідально свідомо.	Знати морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації.	Використовувати у практичній діяльності морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації.	Дотримуватись під час професійної діяльності морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації.	Нести персональну відповідальність за дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації.

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15
ВБ 3.1.2.2	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+		

Спеціальні (фахові компетентності)					
ФК 1.	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Знати способи збору медичної інформації про пацієнта і аналізу клінічних даних.	Вміти збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Формувати комунікаційну стратегію на етапах збору та аналізу клінічних даних.	Нести персональну відповідальність за збір та аналіз клінічних даних.
ФК 2.	Спроможність інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.	Знати способи інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень.	Вміти інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.	Використовувати інформаційні комунікації для інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень.	Нести відповідальність за інтерпретацію результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
ФК 3.	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний,	Знати методи діагностики, визначення попереднього, клінічного,	Вміти діагностувати: визначати попередній, клінічний,	Використовувати інформаційні комунікації для діагностики, визначення	Нести відповідальність за діагностику, визначення

	остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	остаточного, супутнього діагнозу, невідкладних станів.	остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозу, невідкладних станів.	попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозу, невідкладних станів.
ФК 8.	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	Знати етапи виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій.	Вміти виконати медичні та стоматологічні маніпуляції.	Використовувати додаткові засоби під час виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій.	Нести відповіальність за якість виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій.
ФК 14.	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	Знати способи ведення нормативної медичної документації.	Вміти вести нормативну медичну документацію.	Використовувати сучасні технології для ведення нормативної медичної документації.	Нести відповіальність за заповнення нормативної медичної документації.
ФК 17.	Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	Знати правове забезпечення власної професійної діяльності.	Вміти забезпечити професійну діяльність з правової сторони.	Використовувати сучасні комунікації та технології для правового забезпечення власної професійної діяльності.	Нести відповіальність за власну професійну діяльність з правової сторони.

	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17	ФК 18
ВБ 3.1. 2.2	+	+	+					+						+			+	

Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Анестезіологія»:

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 12. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких 14 обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Анестезіологія» студент повинен **знати**:

- теорії наркозу та його види;
- класифікацію сучасних методів анестезіологічного забезпечення;
- компоненти і методи анестезії, основні завдання знеболення: гальмування або виключення свідомості, розслаблення м'язів, підтримання адекватної вентиляції та газообміну, кровообігу метаболічних процесів;
- загальні правила проведення інгаляційного та неінгаляційного наркозу;
- теоретичне обґрутування регіонарної анестезії, показання та протипоказання до вибору методу регіонарної анестезії;

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Анестезіологія» студент повинен **вміти**:

- здійснювати комплекс заходів щодо підготовки і проведення загальної та регіонарної анестезії при хірургічних втручаннях, діагностичних і лікувальних процедурах;
- обґрутувати вибір методу анестезіологічного забезпечення при різних операціях в стоматології;
- здійснювати інтенсивне спостереження за станом хворих у післяопераційному періоді до відновлення свідомості, дихання та стабілізації кровообігу;
- визначити ускладнення анестезії, аналізувати причини їх виникнення і прийняти рішення про методи їх усунення;
- проводити ін'єкції лікарських речовин (внутрішньом'язове, підшкірне, внутрішньовенне струминне та крапельне введення)
- визначати групу крові, резус-належність
- встановити діагноз клінічної смерті й провести реанімаційні заходи;
- визначити обсяг обстежень і дати їх оцінку при порушенні життєво важливих функцій;
- скласти план інтенсивної терапії при невідкладних станах;
- забезпечення прохідності дихальних шляхів;
- інтубації трахеї на манекені;
- проведення штучної вентиляції легенів найпростішими методами (“рот до рота”, “рот до носа”);
- проведення штучної вентиляції легенів мішком Амбу та за допомогою S-подібної трубки;
- техніку проведення непрямого масажу серця;

- техніку проведення дефібриляції серця;
- розрахувати та скоригувати добовий водний баланс;

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 1.5 кредити ЄКТС/45 годин.

Тема 1. Загальні питання анестезіології

Визначення анестезіології як самостійної науково-практичної медичної дисципліни про знеболення та управління життєво важливими функціями організму, її роль і місце в сучасній системі медичних спеціальностей. Розвиток анестезіології в Україні та світі. Організація анестезіологічного забезпечення в Україні.

Наркоз, його види. Теорії наркозу. Класифікація сучасних методів анестезіологічного забезпечення. Компоненти і методи анестезії, основні завдання: знеболення, гальмування або виключення свідомості, розслаблення м'язів, підтримання адекватної вентиляції та газообміну, кровообігу, метаболічних процесів.

Інгаляційний наркоз. Апаратура і інструментарій для інгаляційного наркозу. Інгаляційні анестетики: ефір, фторотан, діазоту оксид. Компоненти загальної анестезії. Етапи анестезіологічного забезпечення. Стадії та клініка наркозу. Масковий метод загальної анестезії.

Неінгаляційний наркоз. Препарати для неінгаляційної анестезії: кетамін, тіопентал натрію, оксибутират натрію, пропофол. Переваги і недоліки. Стадії і клініка наркозу.

Регіонарна анестезія. Види та методи регіонарної анестезії. Техніка та способи спинальної пункції катетеризації епідурального простору.

Особливості загальної анестезії в амбулаторних та ургентних умовах.

Вибір методу знеболення в ургентній хірургічній стоматології. Особливості підготовки хворих до операції та наркозу. Ускладнення загальної та регіонарної анестезії.

Професійні шкідливості в анестезіології.

Тема 2. Клінічна анестезіологія

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення при операціях на голові й шиї. Загальна анестезія в щелепно-лицевій хірургії.

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення в терапевтичній стоматології.

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення при операціях у дітей.

Фізіологічні та патофізіологічні особливості проведення загальної анестезії у дітей та хворих похилого віку.

Інтенсивна терапія у ранньому після наркозному та після операційному періоді.

Тема 3. Гостра дихальна недостатність (ГДН) та захворювання та ураження дихальної системи

Фізіологія та патофізіологія дихання. Нереспіраторні функції легенів. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей та осіб похилого віку.

Етіологія та патогенез ГДН, класифікація, клінічний перебіг. Алгоритми діагностики. Гіпоксія, її види, клінічні ознаки, діагностика. Гіперкарпнія, клінічні ознаки.

Методи інтенсивної терапії ГДН. Засоби забезпечення вільної прохідності дихальних шляхів та поліпшення дренажної функції легенів. Боротьба з гіпоксемією. Методи оксигенотерапії. Показання до застосування спонтанного дихання під постійно позитивним тиском (СДППТ) та штучної вентиляції легенів (ШВЛ), протипоказання та можливі ускладнення. Застосування гіпербаричної оксигенациї.

Особливості інтенсивної терапії у дітей з гострою дихальною недостатністю.

Інтенсивна терапія гострої дихальної недостатності при окремих патологічних станах: в післяопераційному періоді, при астматичному стані, набряку легень, утопленні, тромбоемболії легеневої артерії та її гілок, аспіраційному синдромі, респіраторному дистрес-синдромі дорослих і новонароджених.

Тема 4. Гострі порушення кровообігу.

Фізіологія та патофізіологія кровообігу. Системний транспорт кисню, як показник адекватності функції серцево-судинної системи.

Механізми розвитку гострої циркуляторної недостатності. Визначення видів критичних розладів гемодинаміки - серцева та судинна недостатність, гіповолемія. Критерії розладу мікроциркуляції.

Причини виникнення, клінічні прояви та діагностика гострої серцевої недостатності, порушень серцевого ритму. Основні напрями інтенсивної терапії. Вікові особливості серцево-судинної системи та механізмів розвитку критичних розладів гемодинаміки і їх лікування.

Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу та інтенсивна терапія при запамороченні та колапсі.

Тема 5. Шокові стани.

Шок, види шоку. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, інтенсивна терапія при різних видах шоку (геморагічному, травматичному, опіковому, анафілактичному, септичному). Особливості інфузійно-трансфузійної терапії різних видів шоку, характеристика інфузійних середовищ.

Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, інтенсивна терапія та заходи запобігання ускладненням при тяжкій черепно-мозковій травмі (ЧМТ), політравмі, синдромі тривалого стискання, електротравмі.

3. Структура навчальної дисципліни “Аnestезіологія”

	Тема	Кількість годин			Теми самостійної роботи
		Лекції	Практичні заняття	СРС	
1.	Загальні питання анестезіології		6	5	Особливості анестезіологічного забезпечення при операціях в хірургічній стоматології.
2.	Клінічна анестезіологія		6	4	
3.	Гостра дихальна недостатність (ГДН) та захворювання та ураження дихальної системи.		4	4	Гострий респіраторний дистрес-

4.	Гострі порушення кровообігу.		4	4	
5.	Шок.		4	4	
	Підсумковий контроль				Залік
	РАЗОМ ГОДИН - 45	-	24	21	
	Кредитів ETCS – 1,5				

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Кільк. Годин
1	Загальні питання анестезіології.	6
2	Клінічна анестезіологія.	6
3	Гостра дихальна недостатність (ГДН) та захворювання та ураження дихальної системи.	4
4	Гострі порушення кровообігу	4
5	Шокові стани та травматичні ушкодження	4
	Підсумковий контроль	Залік
	РАЗОМ	24

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

№		Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	5	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:		
2.1	Історія розвитку методів знеболення.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.2	Теорії наркозу, та його види.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.3	Компоненти та методи анестезії, основні завдання знеболення.	4	Поточний контроль на практичних заняттях

3.	Індивідуальна самостійна робота студентів за однією з тем за вибором: Огляд наукової літератури за вибором:	4	Поточний контроль на практичних заняттях
	<ul style="list-style-type: none"> - “Серцево-легенева та церебральна реанімація” - “Історія розвитку методів знеболення” - “Тактика інфузійної терапії при анестезіологічному забезпеченні” - “Класифікація інфузійних розчинів, які використовують в анестезіологічній практиці». 		

6. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ СТУДЕНТ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ

1. Забезпечення прохідності дихальних шляхів.
2. Проведення штучної вентиляції легенів найпростішими методами ("рот до рота", "рот до носа").
3. Проведення непрямого масажу серця.
4. Проведення електричної дефібриляції.
5. Штучна вентиляція легенів мішком Амбу.
6. Методи оксигенотерапії.
7. Визначення виду та ступеню дихальної недостатності.
8. Оцінка стану свідомості.
9. Методи штучної вентиляції легенів у дітей.
10. Непрямий масаж серця у дітей .

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України 15.04.2014.

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення конкретної теми для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу.

Підсумковий контроль – залік.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при підсумковому модульному контролі.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни “Анестезіологія” застосовуються такі методи навчання студентів:

- за типом пізнавальної діяльності:
  - пояснівально-ілюстративний;
  - репродуктивний;
  - проблемного викладу;
  - логіки пізнання;
  - аналітичний;
  - індуктивний;
  - дедуктивний
- за основними етапами процесу:
  - формування знань;
  - формування умінь і навичок;
  - застосування знань;
  - узагальнення;
  - закріплення;
  - перевірка
- за системним підходом:
  - стимулювання та мотивація;
  - контроль та самоконтроль;
- за джерелами знань:
  - словесні-лекція, пояснення;
  - наочні — демонстрація, ілюстрація;
- за рівнем самостійної розумової діяльності:
  - проблемний;
  - частково-пошуковий;
  - дослідницький;
  - метод проблемного викладання.

9. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України 15.04.2014.

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення конкретної теми для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу.

Підсумковий контроль – залік проводиться після завершення вивчення дисципліни у IX семестрі.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Види контролю-поточний і підсумковий

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану: залік.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Під час оцінювання засвоєнняожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт,

передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студента:

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

Відмінно («5») – Студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. Правильно, чітко, логічно повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов’язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу з написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

Добре («4») – Студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами та виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно («3») – Студент правильно відповів на 50-69 % тестів формату А.

Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної тематики, лекційного курсу і самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов’язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно («2») – Студент відповів не менше , ніж 50% тестів формату А.

Не знає матеріалу поточної теми. Не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Для дисципліни формулою підсумкового контролю є залік

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$X = CA \times 200/5$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальноу шкалу для дисциплін, що завершуються заліком.

4- бальна шкала	200- бальна шкала						
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	123
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	122
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	
4.6	184	4.04	162	3.5	140	Недос-татньо	
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Oцінювання самостійної роботи:
 Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час

поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів.
2. Методичні вказівки для практичних занять для студентів.
3. Варіанти тестових завдань для перевірки вихідного рівня знань зожної теми.
4. Варіанти ситуаційних завдань для перевірки засвоєння тем.
5. Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для підсумкового контролю.
6. Інструкції по роботі з фантомами та муляжами з відпрацювання практичних навичок.
7. Відеоматеріали, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження.

11. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ДИСЦИПЛІНИ

Основні джерела літератури:

1. Чепкій Л.П., Новицька-Усенко Л.В., Ткаченко Р.О. Анестезіологія та інтенсивна терапія. Підручник для ВМНЗ III-IV рівня акредитації. К.: Вища школа, 2003. – 399 с.
2. Андрій Ілько. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія. Медицина 2018. 39-45. 4. Анестезіологія та інтенсивна терапія / Л. П. Чепкій, Л.В.Усенко, Ю. Ю. Кобиляцький, С. О. Дубров; під редакцією Ф. С. Глумчера. - Київ: ВСВ "Медицина" 2021, 310- 318 с.
3. Невідкладна медична допомога. За ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Москаленка К.: "Медицина" – 2006. – 632 с.
4. Свінціцький А.В., Гаєвські П. Внутрішні хвороби. Підручник заснований на принципах доказової медицини. 2018/19. ORTIS, Вроцлав, 2018 р.
5. Шлапак І.П. та співавт. Анестезіологія та інтенсивна терапія. Підручник. К.: Ніка Прінт, 2013 р.
6. Шлапак І.П., Пилипенко М.М. Посібник із проведення респіраторної підтримки. Київ: Логос - 2003. - 134 с.
7. Посібник для практичних занять з анестезіології та реаніматології. Частини I та II /За ред. Л.В.Усенко. - К.: Здоров'я, 1993,1995.

8. Наказ МОЗ України від 20.10.2010 №897 «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги при гострих отруєннях».

Додаткові джерела літератури:

1. Anesthesia for surgery of the spin. Ed.S.S.Porter,McGrow-Hill,Inc.,1995.
2. Barash P. G. Clinical Anesthesia. - Lippincoft, 1994.
3. Davidson L.K. Clinical Anesthesia procedures of the Massachusetts General Hospital. 4 Ed. Little, Brown and Company, 1995.
4. Dorsh L.A. Understanding Anesthesia Equipment. - Williams and Wieldns, 1994. –
5. Halperin M. et al. Fluid, Electrolyte and Acid-Base Physiology. - Company, 2th ed.. -1994.
6. Heafy T.E.J., Pollard B.J. Aids to anesthesia Clinical Practice. 2 Ed. - Churchill Livingstone, 1999.
7. Marini J.J., Wheber A.P. Critical Care Medicine. 2 ed.- Williams and Wilkins, 1997.
8. Miller R.D. Anesthesia. 4th Ed. Churchill Livingstone,. 4th Ed., 1993.
9. Murray M.J., Coursin D.B. Critical Care Medicine. - Lippincott-Raver, 1997
10. Obstetric Anesthesia. Ed. M.C Norris. - Philadelphia, 1993.
11. Olson K. R. et al. Poisoning Drug Overdose. 2 Ed. Appleton, Lange, 1994.
12. Ripp J.M. Critical Care Medicine.- Littis Brawn, 1996.
13. Rodgers M. Principles and Practice of Anesthesiology. 2th Ed. - Mosby Yare Book, 1992.
14. Rodgers M. Textbook of Pediatric Intensive Care. Williams and Wilkins, 1994
15. Roobson M., Boylan P., McParland P. Epidural analgesia // AM. J. Obstet Gynecol.- 1993. - 168.-364.
16. Shnider S.M. Anesthesia for Obstetrics. 3A ed.-1996.
17. Stoeltin R. K. Pharmacology and Physiology in Anesthetic Practice.- Lippcoft Company, 1997.
18. Tobres D., Fugate J.H. Critical Care of Infants and Children.- Boston, Little Brawn and Company, 1996.
19. Year book of Intensive Care and Emergency Medicine. Ed J.Z. Vicent -Springer, 2001, 725p.

12. Інформаційні ресурси

При вивченні дисципліни, за рахунок використання локальних та глобальної комп'ютерних мереж, студенти користуються наступними інформаційними ресурсами та базами знань:

1. Surviving Sepsis Campaign. <https://www.sccm.org/SurvivingSepsisCampaign/Home>
2. <https://amusing-anesthesiology.com/uk-ua/books>
3. Європейським респіраторним товариством (ERS) <https://www.ersnet.org/>
4. Георгіянц МА, Жовнір ВА, Корсунов ВА, Дмитрієв ДВ, Постернак ГІ, Снікарь ВІ, Щурівська ІІ. Уніфікований клінічний протокол екстремої, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високо спеціалізованої) медичної допомоги та інтенсивної терапії септичний шок у дітей (проект). Біль, знеболювання та інтенсивна терапія. 2017;3 (80): 11-24. DOI: [https://doi.org/10.25284/2519-2078.3\(80\).2017.109469](https://doi.org/10.25284/2519-2078.3(80).2017.109469)
5. Greer, O, Shah, NM, Johnson, MR. Maternal sepsis update: current management and controversies. The Obstetrician & Gynaecologist 2020; 22: 45–55. <https://doi.org/10.1111/tog.12623>.
<https://obgyn.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/tog.12623>